

[Jørgen Jørgensen.]

ren mit Partis Tilslutning til, at det Lovforslag, han har fremsat her, gennemføres, og opfordrer Ministeren til at overveje det Synspunkt, jeg har fremsat med Hensyn til Spørgsmaalet om Valgretsaldere til Kommunalraadene.

Stærmose: Regeringens Forslag skuffer ved ikke at indeholde Bestemmelser, som kunde aabne Muligheden for, at vi ved Kommunevalgene faar 21 Aars Valgretsaldere, og samtidig rejser det fra socialdemokratisk Side forelagte Lovforslag nogle principielle Spørgsmaal, som man maa tage Stilling til. I sit Indlæg til det socialdemokratiske Lovforslag var den højtærede Indenrigsminister inde paa at tale om den gamle Opfattelse af Kommunerne som Enheder, og man kunde forstaa paa den højtærede Minister, at det var en Betragtning, der spillede en væsentlig Rolle for Ministerens Argumentation og dermed ogsaa spillede en væsentlig Rolle for Afvisningen af de Forslag til Ændringer vedrørende Skattebestemmelserne og Opholdsbestemmelserne, som er foreslaet af Socialdemokratiet. Den højtærede Indenrigsminister henviste til Fortidens Lovgivning, til 1908, 1924, 1928 og 1936. Det forekommer min Gruppe, at en Henvisning til Nutiden er paakrævet. Det er klart, at naar man ser paa de offentlige Budgetter, er der gjort et Brud paa Begrebet kommunal Enhed i en ret væsentlig Grad. Jeg skal ikke komme ind paa mange Enkeltheder, men henvise til saadanne Ting som det mellemkommunale Refusionsforbund og, hvad der betyder mere, den fælleskommunale Udligningsfond, der i Finansaaret 1942—43 har et Budget paa 125 Mill. Kr. over for Kommunernes Lokalbudgetter paa knap 600 Mill. Kr. Der er altsaa Tale om, at der er udflydende Grænser i meget høj Grad i disse Aar for Kommunernes Forhold i hele den offentlige Økonomi. Dette Brud paa den kommunale Enhed kunde jo godt føre til nogle nye Synspunkter med Hensyn til Betimeligheden af at opretholde de hidtil gældende Skattebestemmelser som Betingelse for kommunal Valgret, og man kunde vel ogsaa ud fra Betragtninger over de øjeblikkelige Tilstande paa disse Omraader komme til nogle Overvejelser med Hensyn til Forskellen mellem Valgretten til Rigsdagen og Valgretten til de kommunale Raad. I det Øjeblik man maa fastslaa, at det rent reelt ligger saadan, at den kommunale Enhed ikke eksisterer i den Grad som tidligere, falder vel ogsaa en Del af Begrundelsen for, at der skal være

Forskel paa Valgretten til Rigsdagen og de kommunale Raad, bort.

Med Hensyn til den højtærede Indenrigsministers andet Argument, som blev fremført i Opposition til det socialdemokratiske Forslag om Bortfald af Opholdsbestemmelserne, nemlig det Argument, at Opholdsbetingelserne var Forudsætningen for, at den kommunale Vælger kunde have Kendskab til Kommunens Forhold, kan der ogsaa nok være nogle Indvendinger af rejse. Saaledes som den offentlige Økonomi har udviklet sig, saa indviklet som den kommunale Administration er blevet, og saa voldsom som Væksten i store Kommuner har været, er det vel et Spørgsmaal, om dette at stemme til Kommunalraad stiller et større Krav til Kendskabet, rent reelt, til Forholdene, til alle Enkelthederne end de Krav, der stilles til den enkelte Vælger som Rigsdagsvælger. Hele Kendskabs-Synspunktet maa efter vor Mening angribes, saaledes som de reelle Forhold er. Det er jo i den senere Tid, i de sidste 10 Aar, i stadig højere Grad blevet saadan, at ogsaa ved de kommunale Valg gør almindelige principielle Synspunkter sig langt stærkere gældende end Hensynet til specielle lokalpolitiske Sager.

Selv om der kan argumenteres paa den Maade mod den højtærede Indenrigsministers Betragtninger, der hviler paa noget efter vor Mening fortidigt, og som ikke tilstrækkeligt tager Hensyn til det nutidige, den foreliggende Situation, betyder det ikke, at vi ønsker at yde Støtte til det af Socialdemokratiet fremsatte Lovforslag. Der er mange Ting, som efter vor Mening skal ændres paa en lang Række Omraader, inden for vor Socialpolitik, for blot at nævne et af dem, før vi ønsker at tage en principiel Stilling til en Ændring i de Regler, der gælder for Betingelserne til Kommunevalg med Hensyn til Skatterne og Opholdstiden. Der er ogsaa mange Ting i selve den politiske Indstilling, som skal ændres, før vi kan træffe en endelig Afgørelse. Hvorvidt man maa erkende, at den nuværende Degeneration fra Decentralisation og fra det lokale Ansvar er noget, som vi maa vedkende os, eller noget, som vi skal modarbejde, det vil afhænge af afgørende Beslutninger paa mange vigtige Felter, men noget afgørende i Forholdet til de Lovforslag, der er til Debat, er efter vor Mening dette, at man fra det høje Tings Side bør samle sig om at faa 21 Aars Valgretsaldere gennemført uden at kæde et Forslag herom sammen med andre Ændringer. Det er efter vor Mening politisk uheldigt, at man skal debattere 21 Aars Valgretsaldere ved en første Behand-